

ŞCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ

Facultatea de Ştiinţe Economice şi Administrarea Afacerilor

Mihaela BĂRBUŢĂ (MATEI)

ANALIZA PERFORMANŢELOR SECTORULUI PUBLIC

REZUMAT

Conducător ştiinţific

Prof. Univ. Dr. Gheorghita DINCĂ

BRAŞOV, 2026

CUPRINS

Mulțumiri	2
Cuprinsul tezei de doctorat	3
Tema tezei de doctorat și domeniul/domeniile în care se încadrează	5
Obiectivele cercetării și metodologia	8
Structura tezei	12
Rezultatele originale, concluziile, contribuții la domeniul științific și relevanța	15
1. Rezultatele originale pe capitole	15
2. Concluziile integrate ale cercetării	21
3. Contribuțiile la domeniul științific	23
4. Relevanța cercetării	24
5. Limitele cercetării	26
6. Direcții viitoare de cercetare	27
Lista lucrărilor publicate	28
Lista participărilor la conferințe	29

Mulțumiri

Această teză a fost elaborată în timp, cu reluări și ajustări succesive, iar direcția ei s-a clarificat treptat prin discuții și feedback. Din acest motiv, doresc să îi mulțumesc, în primul rând, doamnei Prof. univ. dr. Gheorghiuța Dincă, pentru coordonare, pentru răbdarea cu care a urmărit evoluția lucrării și pentru exigența care m-a ajutat să păstrez coerența argumentării și disciplina metodologică, inclusiv în etapele în care acestea îmi erau mai greu de susținut. Sprijinul dumneaei a însemnat nu doar îndrumare academică, ci și încredere acordată constant, esențială pentru finalizarea parcursului doctoral.

Le mulțumesc membrilor comisiei de îndrumare, doamnei Prof. univ. dr. Monica Răileanu Szeleş, doamnei Prof. univ. dr. Mirela Camelia Baba, doamnei Conf. univ. dr. Letiția Maria Andronic și domnului Conf. univ. dr. Narcis Eduard Mitu, pentru observațiile punctuale și sugestiile care au contribuit la clarificarea, coerența și structurarea lucrării. Totodată, îi mulțumesc domnului Prof. univ. dr. Marius Sorin Dincă pentru susținerea constantă și pentru îndrumarea care m-a ajutat să îmi consolidez fundamentul în finanțe publice și să îmi organizez mai riguros argumentația.

Mulțumesc, de asemenea, tuturor profesorilor și mentorilor care, în etape diferite, mi-au cultivat curiozitatea și respectul pentru rigoarea intelectuală și care, prin exigență și încurajare, m-au susținut să continui, inclusiv în perioadele în care progresul nu era imediat vizibil.

În final, cele mai personale mulțumiri se îndreaptă către părinții mei și către familia mea, construită și consolidată chiar în anii acestei teze, alături de soțul meu și de cei doi copii. Sprijinul lor a fost constant și, adesea, discret, dar esențial. Mi-au fost aproape în perioadele aglomerate, au înțeles absențele inevitabile, au avut răbdare cu oboseala acumulată și au făcut loc acestui proiect în ritmul nostru de zi cu zi. Fără această susținere, lucrarea nu ar fi ajuns la forma finală care îmi oferă astăzi un sentiment autentic de împlinire și de mândrie.

Cuprinsul tezei de doctorat

LISTA NOTAȚIILOR	4
LISTA ABREVIERILOR	5
LISTA TABELELOR	7
LISTA FIGURILOR	8
REZUMAT	9
ABSTRACT	11
INTRODUCERE	13
CAPITOLUL 1. CADRUL TEORETIC ȘI STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII PRIVIND PERFORMANȚA SECTORULUI PUBLIC	23
1.1 Importanța sectorului public în economie	23
1.2 Evoluția conceptului de performanță publică (eficiență, eficacitate, calitate, valoare publică)	24
1.3 Dimensiuni și indicatori ai performanței sectorului public	27
1.4 Tehnici de măsurare a eficienței sectorului public	30
1.5 Paradigme majore în administrația publică: NPM, post-NPM, New Public Governance, valoarea publică	32
1.6 Motivația și relevanța analizei performanței sectorului public în contextul Uniunii Europene	34
1.7 Teoria alegerii publice și implicațiile pentru performanța sectorului public	35
1.8 Interdependențe între corupție, rent-seeking și performanța sectorului public în contextul gubernanței moderne	36
1.9 Planificarea strategică ca fundament pentru evaluarea performanței în finanțe publice	38
1.10 Digitalizarea sectorului public și guvernanta digitală	39
1.11 Calitatea guvernanței, educația și performanța de mediu în analiza finanțelor publice	42
1.12 Sinteză critică și poziționarea tezei în literatura performanței sectorului public	43
1.13 Analiza bibliometrică a performanței sectorului public	45
CAPITOLUL 2. IMPACTUL CORUPȚIEI ȘI AL COMPORTAMENTULUI DE CĂUTARE A AVANTAJELOR NECUVENITE (RENT-SEEKING) ASUPRA BUNĂSTĂRII ECONOMICE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	54
2.1 Introducere	54
2.2 Literatura de specialitate	56
2.3 Date și metodologie	61
2.4 Rezultate	67
2.5 Discuții	71
2.6 Concluzii	73
CAPITOLUL 3. PLANIFICAREA STRATEGICĂ ȘI PERFORMANȚA ÎN INSTITUȚIILE PUBLICE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ	75
3.1 Introducere	75
3.2 Literatura de specialitate	76
3.2.1 Fundamente conceptuale ale planificării strategice, forme și participare	76
3.2.2 Planificarea strategică în condiții de incertitudine și planificare pe scenarii	78
3.2.3 Instrumente de diagnostic, obiective, indicatori și măsurarea performanței	79

3.2.4	<i>Bugetarea pe bază de performanță, value for money și responsabilitate fiscală</i>	80
3.2.5	<i>Digitalizare, analitică și evaluarea eficienței în sectorul public prin DEA</i>	80
3.3	<i>Date și metodologie</i>	82
3.4	<i>Rezultate și discuții</i>	87
3.5	<i>Concluzii, implicații la nivel politic și limitări ale cercetării</i>	92
CAPITOLUL 4. TRANSFORMAREA DIGITALĂ ȘI PERFORMANȚA SECTORULUI PUBLIC EUROPEAN ÎN PERIOADA COVID-19: DOVEZI DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE FOLOSIND METODA DIFFERENCE-IN-DIFFERENCES.		94
4.1	<i>Introducere</i>	94
4.2	<i>Literatura de specialitate</i>	96
4.2.1	<i>Tendențe de digitalizare observate la nivel global în instituțiile publice</i>	96
4.2.2	<i>Cele mai bune practici din țările UE</i>	98
4.2.3	<i>Situația generală a digitalizării sectorului public din România</i>	100
4.2.4	<i>COVID-19 - un catalizator al schimbării</i>	101
4.3	<i>Materiale și metode</i>	102
4.4	<i>Rezultate</i>	108
4.5	<i>Discuții</i>	111
4.6	<i>Concluzii</i>	114
CAPITOLUL 5. IMPACTUL CALITĂȚII GUVERNANȚEI ȘI AL NIVELULUI DE EDUCAȚIE ASUPRA PERFORMANȚEI DE MEDIU.		116
5.1	<i>Introducere</i>	116
5.2	<i>Literatura de specialitate</i>	117
5.3	<i>Date și metodologie</i>	120
5.4	<i>Rezultate</i>	123
5.5	<i>Discuții</i>	131
5.6	<i>Concluzii și recomandări de politici</i>	134
CONCLUZII		136
BIBLIOGRAFIE		142
ANEXE		190
LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE		199
LISTA PARTICIPĂRILOR LA CONFERINȚE		200
DECLARAȚIA DE AUTENTICITATE		201

Tema tezei de doctorat și domeniul/domeniile în care se încadrează

Tema prezentei cercetări doctorale este analiza performanței sectorului public în Uniunea Europeană, în domeniul finanțelor publice, cu accent pe modul în care resursele colective gestionate de stat și cadrul instituțional în care acestea sunt administrate se transformă în rezultate observabile pentru economie și pentru cetățeni. Din perspectiva finanțelor publice, performanța sectorului public este legată de capacitatea instituțiilor de a utiliza resursele colectate prin mecanisme fiscale și bugetare pentru a produce rezultate economice, administrative și sociale măsurabile, ceea ce face ca analiza performanței să fie inseparabilă de problema utilizării eficiente a resurselor publice.

În literatura de finanțe publice, analiza performanței sectorului public este strâns legată de modul în care statele utilizează resursele colective pentru a genera rezultate economice și sociale. Evaluarea performanței instituțiilor publice presupune astfel analizarea relației dintre resursele mobilizate prin mecanisme fiscale și rezultatele generate de utilizarea acestora în economie și în societate. Din această perspectivă, performanța sectorului public reflectă nu doar nivelul resurselor disponibile, ci și capacitatea instituțiilor publice de a organiza procese administrative eficiente și de a implementa politici publice care produc rezultate observabile.

În contextul transformărilor economice și instituționale din Uniunea Europeană, evaluarea performanței sectorului public a devenit o preocupare centrală pentru cercetarea în domeniul finanțelor publice, deoarece presiunile asupra bugetelor publice, creșterea cererii pentru servicii publice și necesitatea menținerii sustenabilității fiscale impun o utilizare mai eficientă a resurselor colective. În aceste condiții, analiza performanței sectorului public nu se limitează la evaluarea volumului cheltuielilor publice sau a dimensiunii sectorului public, ci urmărește modul în care resursele publice sunt transformate în rezultate economice și sociale observabile.

Integrarea economică și instituțională a statelor membre ale Uniunii Europene oferă un cadru relevant pentru investigarea performanței sectorului public în perspectivă comparativă. Statele membre funcționează într-un sistem normativ comun și sunt supuse unor constrângeri economice și instituționale similare, însă rezultatele obținute în ceea ce privește dezvoltarea economică, calitatea administrației publice sau performanța politicilor publice diferă semnificativ. Acest context face posibilă analiza modului în care caracteristicile instituționale ale administrațiilor publice influențează rezultatele generate de utilizarea resurselor colective.

Cercetarea pornește de la constatarea că statele membre ale Uniunii Europene funcționează într-un cadru normativ și instituțional comparabil și sunt supuse unor constrângeri economice și sociale similare, dar obțin rezultate publice diferite. Această situație devine vizibilă mai ales în perioade caracterizate de presiuni economice sau de șocuri sistemice, când capacitatea instituțiilor publice de a implementa politicile și de a menține funcționarea serviciilor publice devine determinantă pentru rezultatele obținute.

În astfel de contexte, diferențele dintre state sunt asociate adesea cu modul în care administrațiile publice organizează procesele de implementare a politicilor publice și utilizează resursele disponibile. Capacitatea administrativă, calitatea guvernantei și coordonarea instituțională influențează modul în care politicile publice sunt transformate în rezultate observabile, ceea ce

sugerează că performanța sectorului public depinde în mod semnificativ de mecanismele instituționale prin care resursele publice sunt gestionate și utilizate.

Această divergență indică faptul că evaluarea performanței sectorului public nu poate fi redusă la nivelul cheltuielilor publice, ci trebuie analizată prin prisma modului în care resursele colective și regulile instituționale sunt convertite în rezultate observabile. Astfel, performanța sectorului public este interpretată ca rezultatul unui proces de conversie instituțională, în care resursele bugetare, regulile administrative și mecanismele de guvernare sunt transformate în rezultate economice și sociale prin intermediul capacității instituțiilor publice de a implementa politicile publice.

Conceptul de conversie instituțională reflectă relația dintre resursele publice și mecanismele administrative prin care acestea sunt transformate în rezultate publice. În această logică, instituțiile publice nu reprezintă doar structuri administrative care gestionează resurse bugetare, ci mecanisme prin care politicile publice sunt implementate și adaptate la contextul economic și social. Calitatea proceselor administrative, existența unor mecanisme de responsabilizare și utilizarea informației de performanță influențează astfel capacitatea administrațiilor publice de a transforma resursele disponibile în rezultate observabile.

În această logică, lucrarea tratează performanța sectorului public ca o problemă de finanțe publice a conversiei resurselor colective în rezultate publice, iar diferențele dintre state sunt interpretate ca diferențe de implementare instituțională, nu ca simple diferențe de volum al cheltuielilor publice. Prin această perspectivă, cercetarea se poziționează în domeniul finanțelor publice prin analiza relației dintre resursele bugetare, cadrul instituțional al guvernării și rezultatele publice generate la nivelul economiei și al societății.

Această abordare permite integrarea analizei performanței sectorului public într-o perspectivă instituțională asupra finanțelor publice, în care rezultatele politicilor publice sunt influențate de modul în care instituțiile organizează procesele administrative și coordonează implementarea deciziilor publice. În acest sens, performanța sectorului public este analizată ca rezultat al interacțiunii dintre resursele colective, regulile instituționale și mecanismele administrative prin care politicile publice sunt implementate.

Întrebarea centrală a cercetării urmărește explicarea diferențelor de performanță a sectorului public între statele membre ale Uniunii Europene prin capacitatea instituțională de implementare, atunci când performanța este analizată multidimensional, pe dimensiunile economică, managerială, digitală și de mediu. Această abordare pornește de la ideea că performanța sectorului public nu poate fi evaluată printr-un singur indicator, deoarece rezultatele administrației publice se manifestă simultan în mai multe domenii ale funcționării statului.

Analiza multidimensională a performanței sectorului public permite examinarea modului în care administrațiile publice generează rezultate în domenii diferite ale funcționării statului. Performanța economică reflectă capacitatea instituțiilor de a susține dezvoltarea economică și bunăstarea populației, performanța managerială se referă la eficiența utilizării resurselor administrative, performanța digitală evidențiază gradul de digitalizare a serviciilor publice și capacitatea administrațiilor publice de a adopta tehnologii digitale, iar performanța de mediu reflectă modul în care politicile publice contribuie la gestionarea sustenabilă a resurselor naturale.

În acest scop, cercetarea propune un model conceptual în care mecanismul transversal este capacitatea instituțională de implementare, definită operațional ca abilitatea instituțiilor publice de a transforma resursele și regulile administrative în rezultate observabile în condiții de constrângeri și șocuri. Acest mecanism reflectă modul în care instituțiile publice coordonează procesele administrative, aplică regulile instituționale și utilizează informația de performanță pentru a transforma resursele colective în rezultate publice comparabile între state și în timp.

Capacitatea instituțională de implementare este interpretată în cadrul cercetării ca un mecanism care mediază relația dintre resursele publice și rezultatele generate de politicile publice. În absența unor mecanisme eficiente de coordonare administrativă și responsabilizare instituțională, resursele publice pot genera rezultate limitate sau pot fi utilizate într-un mod ineficient. Din acest motiv, analiza performanței sectorului public trebuie să examineze modul în care instituțiile publice utilizează informația de performanță și coordonează procesele administrative pentru a îmbunătăți rezultatele politicilor publice.

Acest mecanism este operaționalizat prin responsabilizare și integritate instituțională, coordonare strategică, utilizarea informației de performanță în decizia publică și guvernanta datelor în procesele digitale. Prin aceste dimensiuni, capacitatea instituțională de implementare este analizată ca factor transversal care influențează modul în care administrațiile publice gestionează resursele și răspund la presiunile economice, administrative și sociale.

Prin această perspectivă, performanța sectorului public este analizată ca un fenomen multidimensional, iar cercetarea urmărește conectarea într-un cadru comparativ unitar a patru dimensiuni ale performanței publice, respectiv dimensiunea economică, dimensiunea managerială a administrației publice, dimensiunea digitală a serviciilor publice și dimensiunea de mediu. Integrarea acestor dimensiuni într-un cadru analitic comun permite analizarea performanței sectorului public nu doar ca rezultat al utilizării resurselor publice, ci și ca expresie a modului în care instituțiile publice gestionează procesele administrative, adoptă inovații tehnologice și răspund la provocările dezvoltării durabile.

Prin urmare, cercetarea propune o interpretare integrată a performanței sectorului public în care diferențele dintre state sunt analizate prin prisma capacității instituționale de implementare și a modului în care instituțiile publice organizează procesele administrative, utilizează informația de performanță și coordonează implementarea politicilor publice.

În acest mod, cercetarea urmărește explicarea modului în care instituțiile publice din statele membre ale Uniunii Europene transformă resursele publice și regulile administrative în rezultate observabile și comparabile între țări și în timp, propunând o interpretare integrată a performanței sectorului public în care diferențele dintre state sunt analizate prin prisma capacității instituționale de implementare.

Obiectivele cercetării și metodologia

Obiectivul general al cercetării este evaluarea multidimensională a performanței sectorului public în Uniunea Europeană, prin raportare la capacitatea instituțională de implementare, ca mecanism transversal al conversiei resurselor și regulilor în rezultate observabile, în cadre comparative între statele membre și pe intervale temporale distincte, adecvate fiecărei dimensiuni investigate. Prin această formulare, cercetarea urmărește investigarea empirică a modului în care variabilele instituționale, economice și administrative sunt asociate cu rezultatele sectorului public în contexte comparative între state și în timp.

Pentru atingerea acestui obiectiv general, cercetarea este structurată pe capitole care combină analiza teoretică și investigația empirică, fiecare capitol fiind construit în jurul unor obiective specifice, a unui eșantion clar delimitat și a unei metodologii adecvate naturii fenomenului analizat. Această structură reflectă o abordare progresivă a analizei performanței sectorului public, în care fundamentarea conceptuală este urmată de investigarea empirică a dimensiunilor economică, managerială, digitală și de mediu ale performanței publice. Prin această organizare, cercetarea urmărește menținerea unei coerențe între cadrul conceptual dezvoltat în capitolul teoretic și strategiile empirice utilizate pentru analiza fiecărei dimensiuni a performanței sectorului public.

În acest cadru, designul cercetării este construit astfel încât fiecare dimensiune a performanței sectorului public să fie analizată printr-o metodologie adecvată naturii fenomenului investigat și structurii datelor disponibile. Utilizarea unor metode diferite permite investigarea relațiilor dintre variabilele instituționale, economice și administrative în contexte analitice distincte, menținând în același timp coerența conceptuală a cercetării. Această abordare metodologică combină instrumente de analiză cantitativă și proceduri comparative între state, astfel încât rezultatele obținute să reflecte atât diferențele instituționale dintre administrațiile publice, cât și evoluțiile în timp ale indicatorilor analizați.

Operaționalizarea obiectivelor de cercetare, împreună cu metodele utilizate, eșantioanele analizate și intervalele temporale corespunzătoare fiecărui capitol, este sintetizată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Sinteza designului de cercetare pe capitole.

Capitolul	Forma de cercetare	Metodologia	Obiectivele	Eșantionul
1	Mixtă	Revizuirea critică a literaturii de specialitate Analiza bibliometrică	O.1. Identificarea inconsistențelor de definire și măsurare a performanței publice. O.2. Evidențierea contradicțiilor conceptuale și a lacunelor tematice privind mecanismul instituțional al performanței.	Numărul de publicații identificate: 1343 Perioada 1973-2026
2	Cantitativă	Analize de regresie specifice bazelor de date de tip panel: <ul style="list-style-type: none"> Metoda celor mai mici 	O.3. Definirea și delimitarea conceptelor de corupție și căutare de avantaje necuvenite, evidențiind distincția teoretică	Statele membre ale UE (n=28 state) Perioada 2000-2019

		<p>pătrate ordinare pe date grupate (Pooled OLS);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelul cu efecte aleatoare (REM); • Modelul cu efecte fixe (FEM); • Metoda celor mai mici pătrate cu variabile dummy (LSDV); • Erori standard corectate pentru date de tip panel (PCSE); • Metoda celor mai mici pătrate generalizate fezabile (FGLS). 	<p>dintre acestea ca eșecuri ale sistemului statal.</p> <p>0.4. Examinarea efectelor acestor fenomene asupra creșterii economice reflectate în literatura de referință, pentru a sublinia costurile sociale generate de deturnarea resurselor publice.</p> <p>0.5. Investigarea relației dintre avuția economică (PIB per capita), nivelul de corupție și activitățile de rent-seeking, testând ipoteza conform căreia o calitate superioară a guvernării contribuie la reducerea presiunilor politice.</p> <p>0.6. Construirea și rafinarea unui model statistic adecvat care să integreze variabile de guvernare pentru a cuantifica impactul corupției în contextul heterogen al UE.</p>	
3	Cantitativă	Data Envelopment Analysis (DEA)	<p>0.7. Definirea și operaționalizarea inputurilor (resurse și indicatori de guvernare) și a outputurilor (indicatori de performanță a sectorului public la nivel de țară) utilizate în analiza DEA.</p> <p>0.8. Estimarea scorurilor DEA pentru UE27 în 2019 și 2020 și identificarea statelor de referință pentru benchmarking.</p> <p>0.9. Analiza diferențelor dintre 2019 și 2020 în distribuția scorurilor de eficiență.</p> <p>0.10. Evaluarea performanței statelor UE privind eficiența relativă de transformare a resurselor utilizate în rezultate asociate satisfacției cetățenilor față de serviciile publice.</p>	Statele membre ale UE (n=27 state) Perioada 2019-2020
4	Cantitativă	Difference-in-Differences (DID)	0.11. Evaluarea rolului pregătirii digitale pre-pandemie versus măsurilor reactive în digitalizarea	Statele membre ale UE (n=27 state) Perioada 2016-2023

			serviciilor publice din UE. 0.12. Estimarea efectului COVID-19 asupra progresului digitalizării prin model Difference-in-Differences. 0.13. Analiza influenței guvernantei (transparență, responsabilizare, încredere) și formularea implicațiilor de politică publică.	
5	Cantitativă	<p>Analize de regresie specifice bazelor de date de tip panel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metoda celor mai mici pătrate ordinare pe date grupate (Pooled OLS); • Modelul cu efecte aleatoare (REM); • Modelul cu efecte fixe (FEM); • Metoda celor mai mici pătrate cu variabile dummy (LSDV); • Erori standard corectate pentru date de tip panel (PCSE); • Metoda momentelor generalizate în doi pași (TWO-STEP GMM) 	<p>0.14. Analizarea legăturii dintre educație, calitatea guvernantei și performanța de mediu. 0.15. Estimarea unui model empiric cu determinanți macro (guvernanta pe 4 piloni, PIB, energie, industrie) pentru a testa ipoteza. 0.16. Derivarea implicațiilor de politică publică privind prioritizarea dimensiunilor de guvernanta și integrarea educație–mediu.</p>	43 de state, care include țările member ale UE și G20 Perioada 1995–2020

Sursa: prelucrările autoarei.

Pentru atingerea obiectivelor de cercetare sintetizate în Tabelul 1, teza adoptă un demers integrat, care combină revizuirea critică a literaturii de specialitate cu strategii empirice și metodologice adecvate fiecărei ipoteze, cu delimitarea explicită a registrului de interpretare al fiecărei metode. Prin această structură metodologică, cercetarea urmărește corelarea obiectivelor teoretice ale lucrării cu instrumentele empirice utilizate pentru investigarea relațiilor dintre variabilele analizate.

Această abordare permite investigarea performanței sectorului public prin instrumente analitice diferite, fiecare metodă fiind utilizată în raport cu natura fenomenului analizat și cu structura datelor disponibile. Metodele econometrice pe date panel permit examinarea relațiilor dintre variabilele economice și instituționale în cadrul comparativ al statelor membre ale Uniunii Europene, analiza Data Envelopment Analysis permite evaluarea eficienței relative a utilizării resurselor administrative, iar metoda Difference-in-Differences permite investigarea evoluțiilor asociate unui șoc exogen asupra digitalizării serviciilor publice.

Intervalele temporale utilizate în cadrul capitolelor empirice diferă între analize, însă această diferență nu reflectă o inconsecvență metodologică, ci o alegere de design aliniată naturii fenomenelor investigate și condițiilor de identificare specifice fiecărei metode. Analiza relației dintre corupție, guvernanta și bunăstarea economică este realizată pe intervalul 2000–2019 pentru a surprinde relațiile structurale dintre variabilele instituționale și rezultatele economice în statele membre ale Uniunii Europene. Evaluarea eficienței relative prin metoda Data Envelopment Analysis utilizează anii 2019 și 2020 pentru a compara poziționarea statelor înainte și în timpul presiunilor asociate pandemiei COVID-19, interpretând scorurile de eficiență ca poziționări comparative și nu ca relații cauzale. Analiza digitalizării serviciilor publice utilizează perioada 2016–2023 pentru a delimita explicit intervalele pre-pandemie și post-pandemie în evaluarea efectului șocului COVID-19 prin metoda Difference-in-Differences. În cazul analizei performanței de mediu, intervalul 1995–2020 permite surprinderea evoluțiilor de lungă durată ale variabilelor economice, instituționale și energetice în eșantionul extins de state analizate.

Componenta teoretică clarifică definițiile operaționale ale conceptelor utilizate și fundamentează selecția indicatorilor și a eșantioanelor, iar componenta empirică operaționalizează performanța pe dimensiuni distincte și utilizează tehnici cantitative aliniate structurii datelor pentru a testa relațiile investigate, a realiza benchmarking comparativ și a identifica variații asociate șocurilor exogene. Rezultatele sunt prezentate într-o formă transparentă, prin sinteze tabelare și reprezentări grafice care susțin interpretarea și comparabilitatea între state și perioade, fără transpunerea concluziilor dintr-un cadru metodologic în altul.

Structura tezei

Pe baza designului de cercetare sintetizat în Tabelul 1, structura lucrării este organizată în cinci capitole care dezvoltă progresiv analiza, de la fundamentarea conceptuală a performanței sectorului public către investigarea empirică a dimensiunilor sale economice, manageriale, digitale și de mediu. Această structură reflectă logica cercetării, în care cadrul teoretic și conceptual este urmat de analize empirice distincte, fiecare dintre acestea investigând o dimensiune specifică a performanței sectorului public în cadrul comparativ al Uniunii Europene. Demersul integrat combină revizuirea critică a literaturii de specialitate cu strategii empirice și metodologice adecvate fiecărei ipoteze, cu delimitarea explicită a registrului de interpretare al fiecărei metode, astfel încât rezultatele să poată fi citite în aceeași logică analitică fără transferul concluziilor dintr-un cadru metodologic în altul.

Începând cu capitolele empirice, fiecare analiză urmează o structură academică standard care include introducerea și încadrarea temei, revizuirea literaturii relevante, prezentarea datelor și a metodologiei, precum și analiza rezultatelor. Această organizare permite menținerea unei structuri unitare a capitolelor empirice și facilitează comparabilitatea analizelor realizate în cadrul cercetării. Fiecare capitol se încheie cu o secțiune de concluzii care sintetizează principalele rezultate, limitările cercetării și implicațiile analizei. Rezultatele sunt prezentate într-o formă transparentă, prin sinteze tabelare și reprezentări grafice care susțin interpretarea și comparabilitatea între state și perioade, iar limitările specifice fiecărui capitol sunt formulate explicit pentru a delimita condițiile de validitate ale concluziilor și pentru a justifica direcțiile de extindere propuse.

Primul capitol, intitulat „Fundamente teoretice și stadiul cercetării în domeniul performanței sectorului public”, stabilește cadrul conceptual al cercetării și modul de operaționalizare a performanței sectorului public. Analiza clarifică relația dintre resursele utilizate, rezultatele serviciilor publice și efectele asupra economiei și societății, în logica input-output-outcome. În acest capitol sunt discutate principalele abordări teoretice privind performanța sectorului public, precum și modul în care literatura de specialitate definește și măsoară rezultatele administrației publice. În completarea revizuirii critice a literaturii de specialitate, capitolul include și o analiză bibliometrică a publicațiilor indexate în Web of Science în perioada 1973–2026, care evidențiază evoluția cercetării în domeniu și principalele direcții tematice ale literaturii. Analiza bibliometrică este realizată cu VOSviewer pe un corpus de 1.343 de publicații și permite identificarea a 12 cluster tematice, dintre care termenul „implementation” ocupă o poziție periferică în rețeaua de cuvinte-cheie, deși este esențial pentru explicarea diferenței dintre proiectarea instrumentelor publice și efectele lor în practică, aspect central pentru fundamentarea mecanismului transversal al tezei. Concluziile pentru această parte sunt integrate în cadrul subcapitolelor, prin delimitări și sinteze care fac trecerea explicită către analiza empirică.

Analiza empirică debutează cu capitolul al doilea, „Impactul corupției și comportamentului de căutare a avantajelor necuvenite (rent-seeking) asupra bunăstării economice în Uniunea Europeană”. Cercetarea investighează relația dintre corupție, calitatea guvernării și bunăstarea economică în statele membre ale Uniunii Europene, utilizând modele econometrice pe date panel pentru perioada

2000-2019. Analiza urmăreşte examinarea modului în care variabilele instituţionale sunt asociate cu diferenţe ale nivelului bunăstării economice între state, precum şi evaluarea rolului pe care îl joacă calitatea guvernantei în procesul de utilizare a resurselor publice. Bunăstarea economică este operaţionalizată prin PIB pe locuitor, iar calitatea guvernantei este introdusă explicit prin indicatori instituţionali precum vocea şi responsabilizarea, eficienţa guvernului, statul de drept şi controlul corupţiei, utilizaţi pentru a surprinde constrângerile instituţionale asupra spaţiului de rent-seeking şi asupra eficienţei deciziei publice. Specificaţiile metodologice sunt adaptate structurii eşantioanelor: PCSE este aplicat pentru ansamblul eşantionului UE28, iar FGLS este utilizat pentru subeşantioanele OMS şi NMS, asigurând robusteţea rezultatelor la diferenţele structurale dintre grupuri. Pentru a surprinde diferenţele instituţionale din interiorul Uniunii Europene, analiza compară explicit statele membre noi şi statele membre vechi. Prin această abordare comparativă, capitolul evidenţiază modul în care mediile instituţionale diferite pot influenţa rezultatele economice ale statelor membre.

Dimensiunea managerială a performanţei sectorului public este analizată în capitolul al treilea, „Planificarea strategică şi performanţa în instituţiile publice din Uniunea Europeană”. Evaluarea empirică utilizează metoda Data Envelopment Analysis pentru statele UE27 şi compară anii 2019 şi 2020, pentru a examina eficienţa relativă a transformării resurselor şi a capacităţii administrative în rezultate ale sectorului public, inclusiv satisfacţia cetăţenilor faţă de serviciile publice. Prin utilizarea acestei metode, cercetarea urmăreşte identificarea statelor care funcţionează ca repere de eficienţă şi evaluarea diferenţelor dintre state în ceea ce priveşte utilizarea resurselor administrative. Modelul ales este BCC cu randamente variabile la scară şi orientare către output, adecvat atunci când statele diferă ca dimensiune şi structură administrativă, iar relaţia dintre resurse şi rezultate poate varia în interiorul eşantionului. Inputurile reflectă resurse şi condiţii de guvernare asociate planificării strategice, iar outputurile includ indicatori ai performanţei sectorului public, dintre care satisfacţia cetăţenilor faţă de serviciile publice constituie elementul de legătură cu percepţia beneficiarilor finali. Compararea celor doi ani permite, de asemenea, examinarea modului în care administraţiile publice s-au poziţionat în raport cu frontiera de eficienţă într-un context caracterizat de presiuni sistemice asociate pandemiei COVID-19.

Capitolul al patrulea, „Transformarea digitală şi performanţa sectorului public european în perioada COVID-19: Dovezi din statele membre ale Uniunii Europene folosind metoda Difference-in-Differences”, investighează dinamica digitalizării serviciilor publice în contextul pandemiei COVID-19. Analiza este realizată pentru statele UE27 în perioada 2016-2023 şi utilizează metoda Difference-in-Differences pentru a evalua evoluţia serviciilor publice digitale înainte şi după şocul pandemic, pe baza indicatorilor DESI. Această abordare permite investigarea modului în care pandemia a influenţat ritmul digitalizării administraţiei publice şi evidenţierea diferenţelor dintre statele cu niveluri iniţiale diferite de pregătire digitală. Grupul de tratament este definit pe baza scorului DESI 2019 şi reuneşte cele 14 state cu nivel iniţial mai redus al indicatorilor de digitalizare. Ipoteza tendinţelor paralele este validată grafic şi statistic, asigurând validitatea interpretării statistice, iar specificaţia extinsă include variabile privind transparenţa livrării serviciilor, protecţia datelor şi utilizarea e-guvernării, pentru a surprinde factorii instituţionali care moderează efectul şocului pandemic. Prin această analiză, capitolul explorează rolul contextului instituţional şi al capacităţii administrative în procesul de adoptare şi dezvoltare a serviciilor publice digitale.

Ultimul capitol empiric, „Impactul calităţii guvernantei şi al nivelului de educaţie asupra performanţei de mediu”, extinde cadrul analitic către dimensiunea de mediu a performanţei sectorului public. Cercetarea examinează relaţia dintre educaţie, calitatea guvernantei şi emisiile de CO₂ pe locuitor într-un eşantion de 43 de state din Uniunea Europeană şi din grupul G20 pentru perioada 1995-2020, utilizând modele econometrice pe date panel şi proceduri de control al endogenităţii, inclusiv metoda Two-Step GMM. Cadrul metodologic combină şase specificaţii, respectiv Pooled OLS, REM, FEM, LSDV, PCSE şi Two-Step GMM, permiţând identificarea rezultatelor robuste, care se menţin în toate specificaţiile, faţă de rezultatele dependente de specificaţie, care necesită interpretare mai prudentă. Calitatea guvernantei este introdusă prin patru dimensiuni distincte, eficienţa guvernamentală, calitatea reglementărilor, controlul corupţiei şi statul de drept, iar procedura Two-Step GMM controlează endogenitatea cu validarea instrumentelor prin testele Sargan-Hansen şi Arellano-Bond. Prin includerea unui eşantion extins de state şi a unui interval temporal mai lung, analiza urmăreşte identificarea factorilor economici, instituţionali şi energetici care pot influenţa performanţa de mediu.

Lucrarea se încheie cu secţiunea de concluzii generale, care sintetizează rezultatele obţinute în capitolele empirice şi reuneşte principalele concluzii ale cercetării în raport cu obiectivul general al lucrării. Această secţiune integrează rezultatele analizelor realizate pe cele patru dimensiuni ale performanţei sectorului public şi evidenţiază rolul capacităţii instituţionale de implementare în explicarea diferenţelor de performanţă dintre statele analizate. În această parte sunt discutate implicaţiile pentru politicile publice, limitările cercetării şi direcţiile viitoare de dezvoltare a analizei. Interpretarea este construită prin raportare la capacitatea instituţională de implementare ca mecanism transversal, cu accent pe condiţiile în care resursele, regulile şi instrumentele de politică publică se pot transforma în rezultate observabile pentru cetăţeni şi pentru economie. Recomandările de politică publică sunt organizate în jurul a patru piloni complementari: întărirea integrităţii şi responsabilizării instituţionale, îmbunătăţirea coordonării strategice şi a managementului randamentului resurselor, tratarea digitalizării ca investiţie structurală în capacitate administrativă şi prioritizarea tranziţiei energetice în politicile de sustenabilitate.

Rezultatele originale, concluziile, contribuții la domeniul științific și relevanța

Prezenta secțiune sintetizează rezultatele originale obținute în fiecare capitol empiric al tezei, formulează concluziile integrate la nivelul mecanismului transversal, detaliază contribuțiile la domeniul științific al finanțelor publice și al performanței sectorului public și discută relevanța practică pentru factorii de decizie din Uniunea Europeană. Arhitectura analitică a cercetării este multidimensională: cinci capitole abordează, prin metode distincte, patru dimensiuni ale performanței sectorului public, și anume dimensiunea economică, dimensiunea managerială, dimensiunea digitală și dimensiunea de mediu. Fiecare rezultat este interpretat în limitele metodei care îl produce, iar convergențele transversale sunt discutate la nivelul mecanismului instituțional de implementare, fără echivalarea registrelor de măsurare ale metodelor utilizate.

1. Rezultatele originale pe capitole

Capitolul 1. Cadrul teoretic și stadiul cercetării. Analiza bibliometrică

Capitolul 1 îndeplinește o dublă funcție în arhitectura tezei: clarificarea inconsistențelor de definire și măsurare a performanței publice și fundamentarea bibliometrică a lacunelor privind mecanismul instituțional al performanței, în raport cu obiectivele O.1 și O.2. Analiza bibliometrică a fost realizată cu VOSviewer pe un corpus de 1.343 de publicații indexate în Web of Science în intervalul 1973-2026. Creșterea interesului academic este vizibilă prin evoluția numărului de publicații anuale: intensificarea interesului după 2018 și un vârf de 117 înregistrări în 2025 indică o consolidare a interesului științific și o diversificare a aplicațiilor empirice în literatura recentă.

Primul rezultat-cheie privește structura tematică a câmpului. Termenul performance management înregistrează 160 de apariții, iar performance measurement 107, ceea ce sugerează că performanța sectorului public este abordată preponderent prin cadre operaționale de măsurare și prin utilizarea managerială a informației de performanță. Coexistența acestui nucleu cu termeni orientați spre rezultate și valoare publică indică existența unor definiții potențial neuniforme ale performanței între studii, cu consecințe directe asupra comparabilității concluziilor. Termenii efficiency, cu 65 de apariții, și data envelopment analysis, cu 38, conturează un al doilea nucleu cantitativ, centrat pe evaluarea comparativă a eficienței. Termenii instituționali corruption, good governance, accountability și transparency indică existența unui cluster distinct orientat spre calitatea mediului instituțional.

Al doilea rezultat-cheie privește concordanța cu literatura de specialitate. Studiile bibliometrice comparate în Tabelul 3, inclusiv Roy, Bahuguna și Rawat (2023), Branet și Hategan (2024), Croitoru et al. (2025), Elagaili et al. (2025) și Cvetkoska, Eftimov și Kitanovikj (2023), confirmă alinierea rezultatelor analizei de față cu direcțiile evidențiate în literatura bibliometrică recentă. Nucleul performance management și performance measurement apare dominant în toate analizele comparate, axa instrumentală cu balanced scorecard, benchmarking și performance indicators este

confirmată ca direcție recurentă, iar relevanța DEA în măsurarea performanței publice este susținută de un studiu dedicat acestei metode. Aceste convergențe indică faptul că rezultatele analizei bibliometrice nu sunt idiosincratice, ci reflectă o structură stabilă a câmpului de cercetare. Literatura de specialitate sugerează că indicatorii de performanță pot fi interpretați diferit și utilizați neuniform în decizie, ceea ce reduce comparabilitatea concluziilor între studii și susține necesitatea unor definiții operaționale stabile în această cercetare.

Al treilea rezultat privește poziționarea periferică a termenului implementation în structura rețelei de cuvinte-cheie. Clusterul 12, alcătuit dintr-un singur termen, implementation, rămâne la periferia rețelei, deși este esențial pentru explicarea diferenței dintre proiectarea instrumentelor de politică publică și efectele lor concrete în practică. Această observație susține, prin evidență bibliometrică, necesitatea tratării capacității instituționale de implementare ca mecanism transversal al tezei.

Capitolul 2. Corupție, căutare de avantaje necuvenite și bunăstare economică în UE

Capitolul 2 abordează dimensiunea economică a performanței sectorului public prin estimarea impactului corupției și al comportamentelor de tip rent-seeking asupra bunăstării economice, operaționalizată prin PIB real pe locuitor. Obiectivele O.3-O.6 sunt urmărite prin regresii pe date panel pentru UE28 în perioada 2000-2019, modelul econometric fiind adaptat după Thach, Duong și Oanh (2017) și completat cu indicatori care reflectă calitatea guvernancei din perspectiva teoriei alegerii publice. Specificațiile metodologice sunt adaptate structurii eșantioanelor: PCSE este aplicat pentru ansamblul eșantionului UE28, în timp ce pentru subeșantioanele OMS și NMS este aplicat modelul FGLS, mai adecvat pentru panouri cu un număr mai mic de entități.

Primul rezultat-cheie confirmă că relația dintre corupție și bunăstarea economică, măsurată prin PIB pe locuitor, este negativă pentru ansamblul UE, iar noile state membre par să fie mai afectate comparativ cu statele membre vechi. În modelul PCSE aplicat pe UE28, o creștere cu o unitate a indicelui de percepție a corupției rescalat este asociată cu o reducere de aproximativ 1.259 euro pe locuitor. La nivelul subeșantioanelor, diferența de amploare este semnificativă: în noile state membre, reducerea asociată este de aproximativ 631 euro pe locuitor, față de aproximativ 165 euro în statele membre vechi. Această asimetrie confirmă că mediile instituționale mai fragile, caracteristice NMS cu democrații mai recente și cu un context istoric postcomunist, amplifică vulnerabilitatea la corupție ca factor de erodare a bunăstării economice. Modelul selectat explică 99,4% din variația PIB pe cap de locuitor în modelul LSDV, cu valoarea rho de 99,16% pentru UE28, 98,44% pentru OMS și 96,09% pentru NMS, susținând utilizarea efectelor fixe pe țară.

Al doilea rezultat-cheie privește asocierea dintre calitatea guvernancei și bunăstarea economică. Pentru eșantionul UE28, variabilele care surprind calitatea guvernancei sunt, în general, pozitiv asociate cu bunăstarea economică, ceea ce este compatibil cu interpretarea din perspectiva teoriei alegerii publice: niveluri mai ridicate ale performanței de guvernare sunt asociate cu niveluri mai scăzute de rent-seeking și cu o alocare mai eficientă a resurselor. O modificare de o unitate în indicele democrației este asociată cu o creștere de aproximativ 7.744 euro pe locuitor, iar o

modificare de o unitate în controlul corupţiei este asociată cu o creştere de aproximativ 5.203 euro pe locuitor, ambele în modelul PCSE pentru UE28.

Al treilea rezultat-cheie priveşte contribuţia capitalului uman. Capitalul uman are o contribuţie pozitivă, în special prin variabile precum schimbarea populaţiei şi nivelul de educaţie, care sunt asociate pozitiv cu bunăstarea economică în eşantionul analizat. Această constatare este în contrast cu modelul original Thach, Duong şi Oanh (2017), în care variabilele de capital uman aveau un comportament diferit, reprezentând o diferenţă specifică contextului european al tezei de faţă.

Al patrulea rezultat-cheie priveşte variabilele cu semn neaşteptat. Activele fixe totale şi cheltuielile guvernamentale apar cu influenţe negative asupra PIB pe locuitor în eşantionul UE28, dar fără a fi susţinute consecvent de semnificaţie statistică în specificaţiile raportate. Semnul negativ al cheltuielilor guvernamentale este interpretabil prin compoziţia acestora: cheltuielile guvernamentale sunt compuse predominant din cheltuieli curente, în special cheltuieli cu protecţia şi asistenţa socială, acordând o pondere mai redusă cheltuielilor de capital cu efect multiplicator. Această constatare reprezintă o diferenţă faţă de modelul original Thach, Duong şi Oanh (2017), în care investiţiile şi cheltuielile guvernamentale erau aşteptate să manifeste influenţe pozitive.

Al cincilea rezultat-cheie priveşte contribuţia consistentă a unui set de variabile în toate scenariile analizate. Variabile precum schimbarea populaţiei, deschiderea comercială, absolvirea învăţământului terţiar, eficacitatea guvernului şi statul de drept au o contribuţie pozitivă şi consecventă asupra bunăstării economice în toate scenariile analizate, indiferent de specificaţia metodologică utilizată. În plus, calitatea reglementării şi controlul corupţiei apar ca influenţe pozitive semnificative, confirmând rolul unui pachet integrat de calitate instituţională în susţinerea bunăstării economice.

În ceea ce priveşte concordanţa cu literatura de specialitate, rezultatele obţinute cu modelul adaptat după Thach, Duong şi Oanh sunt în linie cu literatura de referinţă care sugerează efecte negative ale corupţiei asupra bunăstării economice, confirmată de Al Qudah et al. (2020) pentru Tunisia, Alfada (2019) pentru Indonesia, Anh şi Tran-Nam (2016) pentru Vietnam, Shera, Dosti şi Grabova (2014) pentru 22 de ţări în curs de dezvoltare şi Libman (2012) pentru regiunile ruseşti. Literatura evidenţiază şi rolul calităţii instituţionale, inclusiv prin diferenţe NMS versus OMS. O ramură minoritară discută ipoteza unei corelaţii pozitive prin ocolirea procedurilor birocratice, argument care nu este susţinut de rezultatele obţinute în contextul european. Toate rezultatele sunt formulate ca asocieri în design observaţional, fără a implica relaţii cauzale directe.

Capitolul 3. Planificare strategică şi eficienţă relativă. Analiza DEA

Capitolul 3 abordează dimensiunea managerială a performanţei sectorului public prin estimarea eficienţei relative a statelor membre ale Uniunii Europene în transformarea resurselor şi a condiţiilor de guvernare asociate planificării strategice în rezultate ale sectorului public, inclusiv satisfacţia cetăţenilor faţă de serviciile publice. Obiectivele O.7-O.10 sunt urmărite prin metoda Data Envelopment Analysis de tip BCC cu randamente variabile la scară şi orientare spre output, aplicată pentru UE27 în anii 2019 şi 2020. Inputurile reflectă resurse şi condiţii de guvernare asociate

planificării strategice, iar outputurile surprind rezultate de guvernanta și satisfacția cetățenilor față de serviciile publice.

Primul rezultat-cheie identifică statele care se mențin pe frontiera de eficiență în ambii ani analizați: Bulgaria, Estonia, Finlanda, Luxemburg și Malta configurează repere stabile de benchmarking în eșantionul UE27, cu scoruri de eficiență egale cu 1 atât în 2019, cât și în 2020. Eficiența medie a celor 27 de state membre a fost de aproximativ 89% în 2019, crescând ușor la aproximativ 90% în 2020, iar abaterea standard scade, indicând o convergență relativă în contextul pandemic, explicabilă printr-o mobilizare administrativă generalizată și măsuri de urgență care au atenuat diferențele uzuale între state. Franța rămâne statul cu cel mai redus scor de eficiență relativă în ambii ani analizați, cu un scor de aproximativ 0,66 în 2019 și aproximativ 0,68 în 2020, ceea ce poate fi asociat cu limitări instituționale și administrative care afectează conversia resurselor în rezultate ale sectorului public. Stabilitatea statelor de frontieră sugerează că pozițiile lor nu sunt conjuncturale, ci reflectă combinații stabile de resurse, calitate a planificării strategice și capacitate de livrare, în linie cu literatura DEA de benchmarking comparativ al performanței publice, așa cum arată Efthalitsidou et al. (2025), Horvathova și Mokrisova (2024) și Afonso și St. Aubyn (2006).

Al doilea rezultat-cheie privește schimbările de poziționare între 2019 și 2020. Se observă îmbunătățiri ale scorurilor de eficiență relativă pentru Irlanda, România, Cehia, Slovacia și Ungaria și deteriorări pentru Germania, Slovenia, Lituania, Spania și Suedia. Printre progresele notabile se numără: Irlanda, care avansează de la locul 11 la locul 6, ceea ce sugerează adaptabilitate și progrese în strategii economice și investiții în tehnologie, România, care progresează de la locul 17 la locul 14, și Cehia, care urcă de la locul 16 la locul 13, susținută de reforme structurale și accesarea eficientă a fondurilor europene. Germania coboară de la locul 12 la locul 18 în 2020, ceea ce indică o poziționare relativ mai slabă în eșantion în anul pandemiei, în acord cu literatura care subliniază că în contexte de presiune capacitatea de coordonare și implementare rapidă devine critică, așa cum arată Janhonen et al. (2025) și Ansell et al. (2021).

Al treilea rezultat privește disocierea dintre volumul resurselor și rezultatele percepute de cetățeni, confirmată empiric prin analiza corelațională. Corelația dintre cheltuielile guvernamentale și satisfacția cetățenilor (CG și SC) rămâne redusă și devine negativă în 2020, ceea ce este compatibil cu ideea că nivelul cheltuielilor agregate nu se asociază în mod sistematic cu o percepție mai bună asupra serviciilor publice. Această constatare susține direct concluzia că performanța depinde de calitatea alocării și de capacitatea strategică, nu de simpla dimensiune bugetară. Rezultatele sunt compatibile cu literatura care utilizează DEA pentru benchmarking comparativ al performanței publice și cu cercetările despre guvernanta în criză, care sugerează că în șocuri sistemice diferențele între state pot fi asociate cu capacitatea administrativă și coordonarea implementării, fără a implica relații cauzale directe.

Capitolul 4. COVID-19 și digitalizarea serviciilor publice în UE

Capitolul 4 abordează dimensiunea digitală a performanței sectorului public prin evaluarea impactului pandemiei COVID-19 asupra transformării digitale a administrațiilor publice din UE. Obiectivele O.11-O.13 sunt urmărite prin metoda Difference-in-Differences aplicată pentru UE27 în

perioada 2016-2023. Grupul de tratament este definit pe baza scorului DESI 2019: cele 14 state cu nivel inițial mai redus al indicatorilor de digitalizare au constituit grupul tratat. Testul tendințelor paralele și testul Granger validează ipoteza de identificare a modelului.

Primul rezultat-cheie confirmă că efectul postpandemic estimat prin DiD este pozitiv și semnificativ asupra serviciilor publice digitale pentru statele din grupul tratat. Coeficientul DiD de bază este $\beta = 8,23$, cu un interval de încredere de 95% între 3,51 și 12,95 și erori standard clusterizate la nivel de țară de 2,37, semnificativ la pragul $p < 0,001$. Creșterea estimată corespunde unui avans de 13,6% față de valoarea medie de bază de 60,51 înregistrată de grupul tratat în perioada prepandemică, ceea ce susține interpretarea că pandemia a funcționat ca factor de catalizare a schimbării instituționale în dimensiunea digitală, cu efect diferențial favorabil pentru statele cu nivel structural mai redus de pregătire digitală.

Al doilea rezultat-cheie provine din specificația extinsă a modelului, care include variabile instituționale suplimentare. Termenii de interacțiune DiD pentru perioada 2020-2023 prezintă coeficienți crescători: 11,64 în 2020, 16,98 în 2021, 18,57 în 2022 și 20,47 în 2023, toți semnificativi la $p < 0,001$, indicând că impactul digitalizării postpandemice se amplifică progresiv pe parcursul perioadei analizate, confirmând caracterul cumulativ și procesual al transformării digitale. Modelul extins explică 58,4% din variația variabilei dependente ($R^2 = 0,584$, $F = 11,88$, $p < 2,22e-16$), confirmând relevanța globală a variabilelor incluse. Variabila care reprezintă transparența livrării serviciilor, designul și protecția datelor personale prezintă un coeficient pozitiv semnificativ de 0,399 la $p < 0,001$, indicând că o transparență sporită se corelează cu o calitate superioară a serviciilor publice digitale, în acord cu teoriile responsabilității și încrederii publice.

Al treilea rezultat-cheie privește utilizarea e-guvernării, variabila care apare asociată negativ cu indicele serviciilor publice digitale în modelul extins, cu un coeficient de -1,007 la $p = 0,028$. Această asociere este interpretată prin trei ipoteze: efectul de expunere, cauzalitatea inversă și tensiunea de capacitate în condiții de suprasolicitare. State precum Estonia, Danemarca și Malta, cu pregătire digitală prepandemică ridicată, au menținut performanțe superioare, în timp ce România, Bulgaria, Croația și Ungaria au înregistrat accelerări notabile postpandemie prin măsuri reactive de digitalizare. Concluziile subliniază rolul cetățenilor ca utilizatori finali și factori de responsabilizare în guvernanta digitală.

În ceea ce privește concordanța cu literatura de specialitate, rezultatele sunt în concordanță cu perspectiva crizei ca factor de catalizare, potrivit căreia șocurile accelerează adaptarea pe termen lung. Agostino, Arnaboldi și Lema (2021) confirmă rolul COVID-19 ca accelerator al transformării digitale în livrarea serviciilor publice. Efectul puternic al transparenței se aliniază cu teoriile responsabilității și încrederii publice. Wang și Ma (2022) arată că interfețele digitale sporesc satisfacția utilizatorilor și evaluarea serviciilor publice. Combinația de semnale pozitive și negative subliniază caracterul intrinsec multidimensional al calității serviciilor digitale, care îmbină accesibilitatea, încrederea, eficiența și experiența utilizatorului.

Capitolul 5. Calitatea guvernantei, educația și performanța de mediu

Capitolul 5 extinde cadrul analitic al tezei spre dimensiunea de mediu a performanței publice, abordând obiectivele O.14-O.16 prin analiza legăturii dintre performanța de mediu, măsurată

prin emisiile de dioxid de carbon pe locuitor, și nivelul educației împreună cu calitatea instituțională a guvernantei, în 43 de state din UE și G20 pe intervalul 1995-2020. Cadrul metodologic combină regresii panel în mai multe specificații cu PCSE și Two-Step GMM pentru robustețe și controlul endogenității. Modelele estimate explică între 49,7% și 97,6% din variația emisiilor în funcție de specificație, confirmând relevanța statistică globală.

Primul rezultat-cheie al capitolului privește efectele variabilelor instituționale în estimarea PCSE. În această specificație, toate variabilele care reflectă calitatea instituțională au o legătură directă și pozitivă cu nivelul emisiilor de dioxid de carbon. Dintre indicatorii de calitate instituțională, doar controlul corupției (CCORR) este semnificativ statistic, în timp ce eficiența guvernamentală (GOVEFF), calitatea reglementărilor (REGQ) și statul de drept (RLAW) au coeficienți pozitivi, dar nesemnificativi. Această constatare este discutată în raport cu concluziile lui Ahmed et al. (2020), care au arătat că rezultatele sunt inconcludente în ceea ce privește legătura dintre calitatea instituțională și performanța de mediu, și în contrast cu Mavragani et al. (2016), care au concluzionat că o guvernare bună crește performanța de mediu, diferența de concluzii explicându-se prin specificația metodologică și prin structura economică a statelor din eșantionul extins.

Al doilea rezultat-cheie arată că nivelul educației, creșterea economică, consumul de energie din combustibili fosili și ponderea industriei în PIB sunt asociate cu creșterea emisiilor de dioxid de carbon în eșantionul UE și G20, indicând o deteriorare a performanței de mediu. Indicele de educație este asociat pozitiv cu emisiile de CO₂ în toate specificațiile relevante, respectiv LSDV, PCSE și GMM. Coeficientul educației este de 4,141 tone metrice per locuitor în modelele FEM și LSDV, semnificativ la $p < 0,001$. Această asociere pozitivă este în concordanță cu rezultatele lui Eyuboglu și Uzar (2021), care au demonstrat că educația este asociată pozitiv cu emisiile de CO₂, susținând că emisiile pot crește odată cu dezvoltarea capacității educaționale prin creșterea consumului de energie. Gangadharan și Valenzuela (2001) și Hill și Magnani (2002) au constatat că nivelurile mai ridicate de educație conduc la o creștere a utilizării tehnologiilor poluante. Impactul pozitiv al performanței economice asupra degradării mediului a fost confirmat de Azomahou et al. (2006), Aye și Edoja (2017) și Dauda et al. (2019). Rezultatele privind industria sunt în concordanță cu estimarea lui Li și Lin (2015), care au dovedit că industrializarea crește emisiile de CO₂.

Al treilea rezultat-cheie, cel mai robust al capitolului, privește consumul de energie regenerabilă, care este singura variabilă cu o legătură favorabilă și semnificativă cu performanța de mediu în toate specificațiile raportate: Pooled OLS, REM, FEM, LSDV, PCSE și Two-Step GMM. O creștere cu o unitate a consumului de energie regenerabilă reduce emisiile de CO₂ cu 0,353 tone pe locuitor în estimarea GMM, confirmând rolul esențial al tranziției energetice. Robustețea acestui rezultat este în concordanță cu constatările lui York și McGee (2017), care au demonstrat că țările care utilizează o pondere mai mare de resurse energetice regenerabile au emisii de CO₂ mai scăzute, cu Silva et al. (2012), care au arătat că energia regenerabilă crește semnificativ performanța de mediu, și cu Gani (2021). Procedura Two-Step GMM controlează endogenitatea și confirmă robustețea coeficientului energiei regenerabile ca predictor favorabil al performanței de mediu.

2. Concluziile integrate ale cercetării

Sinteza transversală a rezultatelor obținute în cele cinci capitole ale tezei susține concluzia generală: diferențele de performanță ale sectorului public între statele membre ale Uniunii Europene sunt compatibile cu variații ale capacității instituționale de implementare, mai ales în contexte de constrângeri și șocuri. Această concluzie nu se întemeiază pe o singură metodă sau pe un singur indicator, ci pe convergența interpretativă a evidențelor produse prin metode distincte, păstrate în registrele lor de măsurare proprii și interpretate în limitele fiecărei metode utilizate.

Primul principiu emergent este că nivelul resurselor publice nu explică singur diferențele de performanță dintre state. Analiza DEA demonstrează că state cu niveluri ridicate de cheltuieli publice nu se plasează automat pe frontiera de eficiență relativă. Analiza din Capitolul 2 arată că diferențele de bunăstare economică sunt mai bine explicate de calitatea instituțională decât de volumul cheltuielilor. Analiza din Capitolul 5 confirmă că nici nivelul educației nu produce automat performanțe de mediu superioare în absența schimbărilor structurale ale mixului energetic.

Al doilea principiu privește asimetria vulnerabilității instituționale în interiorul Uniunii Europene. Noile state membre sunt mai afectate de corupție ca factor de erodare a bunăstării economice, cu o asociere negativă de aproximativ 631 euro pe locuitor față de 165 euro în statele membre vechi, ceea ce reflectă diferențe structurale de capacitate instituțională care nu dispar automat odată cu aderarea la UE sau cu convergența formală a cadrului legislativ. Rezultatele sugerează că intervențiile orientate spre reducerea corupției și consolidarea guvernanței pot avea un potențial comparativ mai ridicat în NMS decât în OMS.

Al treilea principiu privește rolul șocurilor externe ca factori de accelerare a schimbării instituționale, condiționat de capacitatea preexistentă. Pandemia COVID-19 a produs un efect diferențial pozitiv și semnificativ asupra digitalizării serviciilor publice, dar amploarea acestui efect a depins de nivelul pregătirii digitale structurale anterioare crizei. Convergența scorurilor DEA în 2020 completează această interpretare: în condiții de criză, administrațiile publice tind să se mobilizeze mai uniform, reducând temporar dispersia scorurilor de eficiență relativă.

Al patrulea principiu privește rolul central al tranziției energetice în îmbunătățirea performanței de mediu. În eșantionul de 43 de state UE și G20, consumul de energie regenerabilă este singurul predictor cu robustețe metodologică completă, semnificativ negativ în toate cele șase specificații raportate, în timp ce educația, creșterea economică și guvernanta produc efecte dependente de specificație. Rezultatele susțin prioritatea acordată tranziției surselor energetice în cadrul politicilor de sustenabilitate.

Concluzia generală unificatoare este că toate cele patru deficite identificate prin analiza empirică, deficitul de integritate instituțională, deficitul de eficiență în utilizarea resurselor administrative, deficitul de capacitate digitală și dificultățile de coordonare instituțională și de implementare a politicilor de tranziție energetică în dimensiunea de mediu, sunt expresii ale aceluiași deficit transversal: capacitatea instituțională insuficientă de a transforma resursele, regulile și instrumentele de politică publică în rezultate observabile pentru cetățeni și pentru economie.

Rezultatele obținute prin metode econometrice pe date panel, benchmarking DEA și estimare Difference-in-Differences converg spre aceeași interpretare la nivelul mecanismului

instituţional de implementare, sugerând că diferenţele de performanţă între state nu sunt explicate în primul rând de nivelul resurselor disponibile, ci de capacitatea instituţiilor publice de a transforma aceste resurse în rezultate observabile pentru cetăţeni.

3. Contribuțiile la domeniul științific

Contribuția științifică principală a prezentei teze constă în construirea unei arhitecturi comparative unitare și metodologic controlate, care conectează coerent patru dimensiuni ale performanței sectorului public prin același mecanism transversal: capacitatea instituțională de implementare. În literatura existentă, rezultatele obținute prin econometrie pe date panel, benchmarking DEA și identificare de tip DiD sunt frecvent juxtapuse fără delimitarea strictă a ceea ce măsoară fiecare metodă. Teza reduce această ambiguitate printr-o regulă de lectură constantă în care fiecare rezultat este interpretat în limitele metodei care îl produce, iar convergențele dintre capitole sunt discutate la nivelul implementării, nu prin echivalarea indicatorilor.

A doua contribuție constă în răspunsul argumentat la trei lacune identificate în literatura de specialitate. Prima lacună, de definire și măsurare, este adresată prin clarificarea inconsistențelor de operaționalizare a performanței publice. A doua lacună, de integrare a mecanismului instituțional, este abordată prin propunerea capacității instituționale de implementare ca element de legătură comun tuturor dimensiunilor. A treia lacună, de integrare metodologică, este redusă prin construirea unui cadru comparativ în care metode diferite sunt utilizate complementar.

La nivelul fiecărui capitol, contribuțiile originale sunt delimitate precis. Capitolul 1 oferă o fundamentare bibliometrică prin analiza unui corpus de 1.343 de publicații, identificând poziționarea periferică a dimensiunii de implementare în literatură. Capitolul 2 contribuie la literatura privind corupția și bunăstarea economică în UE prin analiza comparativă sistematică NMS față de OMS, cuantificând diferența de impact al corupției între cele două grupuri. Capitolul 3 contribuie prin construirea unui design de măsurare în care planificarea strategică este operaționalizată ca input și satisfacția cetățenilor este inclusă explicit ca output al analizei DEA. Capitolul 4 contribuie prin aplicarea sistematică a metodei DiD la nivelul întregii UE27 pentru evaluarea unui șoc comun cu impact diferențial. Capitolul 5 contribuie prin extinderea unui model consacrat cu introducerea simultană a patru dimensiuni ale calității guvernantei și a indicelui de educație pentru un panel de 43 de state, cu proceduri de control al endogenității prin Two-Step GMM.

Contribuția practică a tezei constă în transpunerea evidențelor empirice în implicații de politică publică calibrate la mecanismul identificat și la heterogenitatea instituțională reală a statelor analizate. Recomandările sunt organizate în jurul celor patru piloni ai capacității instituționale de implementare: întărirea integrității și responsabilizării instituționale, schimbarea paradigmei de evaluare administrativă de la volumul resurselor la randamentul lor, tratarea digitalizării ca investiție structurală și ancorarea politicilor de sustenabilitate în tranziția energetică.

O contribuție suplimentară a cercetării constă în formularea unui cadru conceptual integrator al performanței sectorului public, în care cele patru dimensiuni analizate, economică, managerială, digitală și de mediu, sunt interpretate prin același mecanism transversal al capacității instituționale de implementare. Această schemă conceptuală permite interpretarea coerentă a rezultatelor obținute prin metode diferite și oferă un cadru analitic pentru cercetări comparative viitoare asupra performanței sectorului public.

4. Relevanța cercetării

Relevanța științifică a cercetării rezidă în modul în care rearanjează evidențele empirice despre performanța sectorului public european într-o arhitectură comparativă cu regulă de lectură explicită, astfel încât patru dimensiuni analizate curent separat în literatură să poată fi citite în aceeași logică analitică. Teza demonstrează că integrarea metodologică controlată este fezabilă și produce recomandări mai fine decât abordările care tratează fiecare dimensiune în izolare.

Relevanța pentru politicile publice este diferențiată pe dimensiuni și calibrată la specificul grupurilor de state. În dimensiunea economică, cuantificarea asimetriei impactului corupției, de aproximativ 631 euro per locuitor în NMS față de 165 euro în OMS, furnizează un argument numeric direct pentru prioritizarea reformelor anticorupție în noile state membre. Reformele instituționale nu trebuie tratate exclusiv ca obiective de conformare față de cerințele europene, ci ca intervenții care pot susține performanța economică, consolidând statul de drept, eficacitatea guvernamentală și calitatea reglementării.

În dimensiunea managerială, benchmarkingul eficienței relative furnizează repere concrete de politică pentru statele care nu se află pe frontiera de eficiență. Bulgaria, Estonia, Finlanda, Luxemburg și Malta oferă modele diferite de combinare a resurselor și a planificării strategice pentru a transforma inputurile în rezultate percepute de cetățeni. Concluzia că volumul cheltuielilor nu garantează poziționarea pe frontieră are implicații directe pentru procesele de bugetare performativă și de revizuire a cheltuielilor publice la nivelul statelor membre.

În dimensiunea digitală, rezultatele Capitolului 4 susțin că digitalizarea eficientă a serviciilor publice trebuie tratată ca investiție în capacitate administrativă pe termen lung. Identificarea tensiunii între creșterea utilizării e-guvernării și capacitatea de livrare semnalează necesitatea ca politicile de digitalizare să includă explicit componente de consolidare a capacității administrative de procesare, nu doar de extindere a accesului la canalele digitale. Transparența livrării serviciilor apare ca factor de consolidare a încrederii cetățenilor și de responsabilizare a instituțiilor.

În dimensiunea de mediu, rezultatele Capitolului 5 susțin că agenda de sustenabilitate a statelor europene și a economiilor G20 necesită prioritizarea tranziției energetice ca mecanism central al politicilor climatice. Politicile educaționale care urmăresc creșterea nivelului de calificare fără a modifica structura energetică a economiei nu produc automat îmbunătățiri ale performanței de mediu. Constatarea că relația dintre guvernanta și emisii este dependentă de specificația metodologică implică faptul că politicile de mediu trebuie să identifice mecanismele concrete prin care guvernanta se conectează la structura energetică și la comportamentul de mediu al actorilor economici.

În ansamblu, contribuția tezei la literatura privind performanța sectorului public este că demonstrează fezabilitatea și utilitatea unei arhitecturi analitice integrate, capabile să producă concluzii convergente la nivelul mecanismului de implementare, menținând în același timp precizia interpretativă proprie fiecărei metode utilizate. Răspunsul formulat, că diferențele de performanță sunt compatibile cu variații ale capacității instituționale de implementare, este o contribuție cu relevanță atât teoretică, pentru literatura performanței publice, cât și practică, pentru reformele instituționale din Uniunea Europeană.

Prin caracterul comparativ al analizelor realizate și prin utilizarea unor seturi de date armonizate la nivel european și internațional, rezultatele tezei oferă repere analitice utile pentru evaluarea diferențelor de performanță între state și pentru proiectarea reformelor instituționale orientate spre creșterea capacității administrative în Uniunea Europeană.

În plan aplicativ, rezultatele tezei susțin o agendă integrată de politici publice construită în jurul capacității instituționale de implementare. În dimensiunea economică, acestea indică necesitatea consolidării mecanismelor de responsabilizare, a transparenței deciziei publice și a capacității de control instituțional, în special în noile state membre. În dimensiunea managerială, rezultatele susțin orientarea evaluării administrative către randamentul utilizării resurselor, extinderea instrumentelor de benchmarking și integrarea satisfacției cetățenilor în procesele de planificare și monitorizare. În dimensiunea digitală, concluziile sugerează tratarea digitalizării ca investiție structurală în capacitate administrativă, transparență și guvernanta datelor. În dimensiunea de mediu, rezultatele susțin prioritatea acordată tranziției energetice și necesitatea corelării politicilor educaționale, economice și instituționale cu obiectivele de sustenabilitate.

5. Limitele cercetării

Limitele prezentei cercetări sunt de trei tipuri, identificate explicit în fiecare capitol empiric și coerente cu logica arhitecturii metodologice a tezei. Recunoașterea lor nu infirmă concluziile, ci delimitează condițiile de validitate ale rezultatelor și indică direcțiile în care analiza poate fi extinsă în cercetări viitoare.

Prima categorie privește constrângerile de măsurare a calității instituționale și a digitalizării. Indicatorii utilizați în capitolele empirice surprind dimensiuni agregate sau percepute ale acestor fenomene, dar nu pot acoperi în mod direct mecanismele interne prin care instituțiile funcționează sau disfuncționează. Procedurile administrative, fluxurile operaționale cotidiene, practicile de selecție a personalului sau fenomenele de nepotism rămân în mare parte în afara câmpului de observație al indicatorilor disponibili la nivel comparat. În analiza corupției și a bunăstării economice, această limită se reflectă în absența unor măsuri directe ale comportamentelor de tip rent-seeking, modelul putând fi extins în cercetări viitoare prin introducerea unor variabile moderatoare care să surprindă mai explicit canalul instituțional.

În capitolul privind digitalizarea serviciilor publice, comparabilitatea indicatorilor DESI între state poate fi influențată de diferențe în raportarea datelor și în organizarea administrativă a serviciilor digitale, iar absența unor măsuri privind experiența utilizatorilor limitează captarea dimensiunii calitative a accesului la servicii. În analiza de eficiență, agregarea variabilelor de input și output în indici compuși reduce vizibilitatea contribuției individuale a fiecărui indicator, iar corelațiile ridicate dintre indicatorii de guvernare utilizați simultan pot semnala o anumită redundanță informațională, ceea ce impune prudență în interpretarea contribuției fiecăruia.

A doua categorie de limite derivă din natura comparativă a analizei de eficiență. Metoda DEA produce scoruri relative, calculate în raport cu cei mai buni performeri din eșantion, ceea ce înseamnă că poziționarea unui stat depinde de performanța celorlalte state incluse în analiză. Această relativitate reprezintă o proprietate structurală a metodei și implică faptul că rezultatele trebuie interpretate exclusiv ca poziționări comparative, nu ca niveluri absolute de performanță administrativă. De asemenea, metoda nu permite identificarea mecanismelor cauzale interne care generează diferențele de eficiență, ceea ce face necesară completarea benchmarkingului cantitativ cu analize instituționale sau studii de caz aprofundate. În plus, în capitolul dedicat performanței de mediu, absența estimărilor de tip regresie pe cuantile limitează posibilitatea de a analiza dacă efectele variabilelor independente diferă între state cu profiluri de emisii distincte.

A treia categorie de limite ține de intervalul de timp și de acoperirea datelor. Fiecare capitol utilizează un eșantion și o perioadă adaptate naturii fenomenului analizat și condițiilor de identificare ale metodei utilizate: un orizont temporal extins pentru relațiile dintre corupție, guvernare și bunăstare economică, o fereastră pre-post șoc pentru analiza digitalizării, o comparație punctuală în jurul anului pandemic pentru analiza DEA și un panel extins pentru analiza performanței de mediu pe termen lung. Această variație nu reflectă o inconsecvență metodologică, ci o alegere de design aliniată naturii fenomenelor investigate, coerența tezei fiind asigurată prin mecanismul transversal al capacității instituționale de implementare. Totuși, niciun capitol nu acoperă integral evoluțiile post-pandemice, astfel încât efectele de durată ale șocurilor analizate rămân doar parțial observabile.

6. Direcții viitoare de cercetare

Direcțiile viitoare de cercetare decurg direct din limitele identificate și din întrebările rămase deschise la finalul fiecărui capitol empiric. Ele urmăresc extinderea cadrului comparativ construit în teză și aprofundarea mecanismelor instituționale care explică variațiile performanței sectorului public.

O primă direcție de cercetare vizează aprofundarea mecanismelor instituționale care conectează calitatea guvernanței cu bunăstarea economică. Analiza realizată în teză a măsurat efectele agregate ale corupției și ale indicatorilor de guvernanță, fără a putea observa direct canalele administrative interne prin care acestea operează. Cercetări viitoare ar putea extinde setul de determinanți instituționali către variabile direct observabile, inclusiv nepotismul și practicile de selecție a personalului din sectorul public, și ar putea analiza legătura dintre aceste fenomene și mobilitatea forței de muncă, emigrația calificată și evoluția bunăstării economice, în special în cazul noilor state membre.

O a doua direcție privește extinderea cadrului de benchmarking al eficienței administrative. Analiza DEA realizată în teză acoperă doar doi ani și produce scoruri relative care nu permit separarea variațiilor tranzitorii de schimbările structurale. Extinderea analizei pe un orizont temporal mai lung, combinată cu utilizarea extensiilor DEA dinamice, ar permite urmărirea traiectoriilor de eficiență în timp și identificarea statelor care converg sau diverg structural față de frontiera de eficiență. Completarea benchmarkingului cu modele panel pentru determinanții eficienței ar putea transforma analiza dintr-un instrument comparativ într-un instrument de diagnostic instituțional.

O a treia direcție vizează aprofundarea analizei transformării digitale a serviciilor publice. Modelul Difference-in-Differences utilizat în teză surprinde efectul diferențial al șocului pandemic, dar nu poate evalua calitatea percepută a serviciilor digitale din perspectiva utilizatorilor. Integrarea unor indicatori privind experiența utilizatorilor, accesibilitatea și satisfacția percepută ar completa analiza cantitativă cu o dimensiune calitativă esențială pentru evaluarea impactului real al digitalizării. Extinderea comparațiilor către contexte instituționale din afara Uniunii Europene ar permite testarea generalizabilității relațiilor identificate.

O a patra direcție urmărește rafinarea analizei relației dintre educație, guvernanță și performanța de mediu. Introducerea estimărilor de tip regresie pe cuantile ar permite examinarea diferențelor dintre state cu profiluri de emisii distincte, iar utilizarea unor modele de mediere ar putea clarifica mecanismele prin care capitalul uman și calitatea instituțională influențează performanța de mediu. Extinderea seriilor de date după 2020 ar permite, de asemenea, analiza efectelor pe termen mai lung ale șocurilor pandemice și energetice asupra relației dintre dezvoltare economică și performanța de mediu.

Lista lucrărilor publicate

1. Dincă, G., **Bărbuță (Matei), M.**, Dinca, D. (2025). *Crisis as a Catalyst: Difference-in-Differences Evidence on Digital Public Service Transformation in the European Union*. **Administrative Sciences** 2025, 15(10), p. 393, disponibil la <https://doi.org/10.3390/admsci15100393>
2. **Bărbuță (Matei) M.** (2025). *Assessing the efficiency of public institutions in the EU through DEA: Effects of strategic planning and the COVID-19 pandemic*. **The Journal Contemporary Economy**, Vol. 10, Issue 1/2025, p.79, disponibil la http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_06f6ff570c177b204378568d6688eed7.pdf
3. **Bărbuță (Matei) M.** (2024). *Can rent-seeking behavior and corruption impact the economic wealth of European Union member states? . „Ovidius University Annals. Economic Sciences” Series*, Vol. XXIV, Nr. 2/2024, disponibil la <https://stec.univ-ovidius.ro/html/anale/RO/2024i2/Section%205/1.pdf>
4. Dincă, G., **Bărbuță, M.**, Negri, C. , Dincă, D. & Model, L.S. (2022). *The impact of governance quality and educational level on environmental performance*. **Frontiers in Environmental Science**, 10, p. 950683, disponibil la <https://www.frontiersin.org/journals/environmental-science/articles/10.3389/fenvs.2022.950683/full>
5. Dincă, G., Dincă, M.S., Negri, C., **Bărbuță, M.**, (2021). *The Impact of Corruption and Rent-Seeking Behavior upon Economic Wealth in the European Union from a Public Choice Approach*. **Sustainability**, 13, p. 6870, disponibil la <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/12/6870>

Lista participărilor la conferințe

1. The 1st edition of the **International Conference "NEO Entrepreneurship Conference"**, June 3th-7th, 2025. Suceava, România. **Bărbuță (Matei) M.** (2025). *Exploring the digital transformation in public administration triggered by the COVID-19 pandemic: A comparative analysis employing the Difference-in-Differences method across European Union member states.* Disponibil la: http://conferinta.feaa.usv.ro/public/conferences/1/schedConfs/14/program-en_US.pdf
2. The 10th edition of the **International Conference "Accounting and Finance – Universal languages of business (AFISC)"**, 11th of April, 2025. Pitești, România. **Bărbuță (Matei) M.** (2025). *Evaluating the efficiency of public institutions in the European Union through Data Envelopment Analysis: A study on the impact of strategic planning.* Disponibil la: <https://www.univcb.ro/storage/app/media/brosura-conferinta-AFISC2025.pdf>
3. The 13rd edition of the **International Conference "Global economy under crisis"**, 11-12 th of December, 2024. Constanța, România. **Bărbuță (Matei) M.** (2024). *Can rent-seeking behavior and corruption impact the economic wealth of European Union member states?* Disponibil la: https://stec.univ-ovidius.ro/wp-content/uploads/2024/09/GEUC_2024_Full_program.pdf